

27 พ.ย. 2539

ความหมายของความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคหัวใจ

MEANINGS OF UNCERTAINTY IN ILLNESS OF PATIENTS WITH HEART DISEASE

ณรรวรรณ รักวงศ์ประยูร

อภิสิทธิ์ ทนทานการ

จาก

มหาวิทยาลัยมหิดล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษิตตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

พ.ศ. 2539

ISBN 974-588-509-6

สงวนลิขสิทธิ์

0๗
ธ๖1๓๑
๒๕๓๙

Copyright by Mahidol University

39666

ชื่อวิทยานิพนธ์ ความหมายของความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคหัวใจ
ผู้วิจัย ณัฐวรรณ ภัทวงศ์ประยูร
ปริญญา พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต (การพยาบาลผู้ใหญ่)
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

ศิริอร สีนรุ, ค.บ., วท.ม. (พยาบาล), D.N.Sc

เพ็ญศรี ระเบียบ, ค.บ., M.S.

จารุวรรณ ต. สกุล, วท.บ. (สาธารณสุข),

ศส.ม. (สังคมสงเคราะห์ทางการเพชยจิตภาพ)

วันที่สำเร็จการศึกษา 30 สิงหาคม พ.ศ. 2539

บทคัดย่อ

การศึกษาในประเทศตะวันตกพบว่า ความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วยมักเป็นสาเหตุให้ผู้ป่วยโรคหัวใจเกิดความรู้สึกวิตกกังวล และ ความรู้สึกว่าถูกคุกคาม การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อค้นหาความหมายของความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคหัวใจกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยโรคหัวใจที่มารับการรักษาในโรงพยาบาลศิริราช จำนวน 29 คน เป็นชาย 18 คน หญิง 11 คน ช่วงอายุ 19-72 ปี ความรุนแรงของโรคระดับ 1-3 ตามเกณฑ์การประเมินของสมาคมโรคหัวใจแห่งนิวยอร์ก การเลือกกลุ่มตัวอย่างใช้ทั้งแบบบังเอิญและ แบบเจาะจง การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์เจาะลึกและ การสังเกต การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงคุณภาพแบบทฤษฎีพื้นฐานเชิงอุปมาน ผลการวิจัยพบว่า ความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วยของผู้ป่วยโรคหัวใจ คือ ความรู้สึกต่อเหตุการณ์หรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับภาวะความเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจที่ผู้ป่วยไม่สามารถคาดเดาถึงเหตุการณ์ความเจ็บป่วยที่จะเกิดขึ้นกับตนเองไปในอนาคต ความรู้สึกไม่แน่นอนนี้แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ ความรู้สึกไม่แน่นอนที่หวาดหวั่นอันตราย และความรู้สึกไม่แน่นอนที่มีความหวัง โดย ความรู้สึกไม่แน่นอนที่หวาดหวั่นอันตรายมีสาเหตุจากประสบการณ์ตรงจากการเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจที่รุนแรง ประสบการณ์การสูญเสียบุคคลใกล้ชิดจากสภาวะความเจ็บป่วยด้วยโรคหัวใจหรือโรคอื่น การรับรู้ข้อมูลที่สื่อความหมายทางด้านลบจากผู้ป่วยอื่นที่เป็นโรคหัวใจ และ / หรือ ผู้ที่มีข้อมูลเหล่านี้วัยสูงอายุ และความไม่พร้อมทางเศรษฐกิจ ความรู้สึกไม่แน่นอนประเภทนี้ส่งผลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพของผู้ป่วยในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ การแสวงหาคำยืนยันความปลอดภัย การมองหาที่พึ่ง การเสริมสร้างกำลังใจ การเตรียมพร้อมป้องกัน การลดความโลภ การเตรียมตัวจาก การยอมรับความ

จริงของชีวิต และการรู้จักและเข้าใจตนเอง ส่วนความรู้สึที่ไม่แน่นอนที่มีความหวัง มีสาเหตุจาก ประสบการณ์ตรงที่ตนเองเป็นโรคหัวใจที่อาการไม่รุนแรง การรับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับโรคหัวใจและการรักษาที่ สื่อความหมายในทางบวก การรับรู้ที่เกิดจากความเชื่อที่สร้างความรู้สึกในทางบวก และความพร้อมทาง เศรษฐกิจ ความรู้สึกไม่แน่นอนประเภทนี้ส่งผลให้ผู้ป่วยมีพฤติกรรมที่เพิ่มความเสี่ยงต่อภาวะสุขภาพ คือ ละเลยการป้องกันอันตราย และ กลับไปใช้ชีวิตที่เพิ่มภาวะเสี่ยงต่อสุขภาพ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้ คือ บุคลากรทางสุขภาพควรตระหนักถึงความต้องการการบริการ สุขภาพของผู้ป่วยที่มีวัฒนธรรมความเชื่อในลักษณะของสังคมไทย และควรแสดงบทบาทความรับผิดชอบ ด้วยการให้ความรู้ที่มั่นใจในความพร้อมความสนใจและความใส่ใจที่จะให้การดูแลแก่ผู้ป่วยเป็นอย่างดี ทั้งนี้เพื่อลดความรู้สึที่ไม่แน่นอนที่มีต่อสภาวะความเจ็บป่วย และช่วยเพิ่มประสิทธิผลของคำแนะนำที่จะ ให้ต่อไป

Thesis Title Meanings of Uncertainty in Illness of Patients with Heart Disease

Name Natawan Rugwongprayoon

Degree Master of Nursing Science (Adult Nursing)

Thesis Supervisory Committee

Siriorn Sindhu , B.Ed. , M.Sc. , D.N.Sc.

Pensri Rabiab , B.Ed. , M.S.

Jaruwan T. Skul , B.Sc. , M.S.W.

Date of Graduation 30 August B.E. 2539 (1996)

Abstract

Studies in Western countries found that uncertainty in illness always cause feeling of anxious and threat in patients with heart disease . The objective of this research was to discover meanings of uncertainty in illness of patients with heart disease . The participants were 29 patients with heart disease who came to utilize health care service at Siriraj Hospital , eighteen were males , eleven were females . Age was between 19 to 72 year old . Severity of the disease was functional class I - III , evaluated by New York Heart Association Criteria . Accidental and purposive sampling were used . Data were gathered by indepth interview and observation and analyzed by using Grounded Theory method . The results of this study were as follows :

Uncertainty in illness of patients with heart disease were the feelings of unexpected experiences or happenings related heart disease . There were two types of uncertainty , uncertainty caused threats and uncertainty caused hope .

The uncertainty caused threats caused by direct experiences of the severity of heart disease ; indirect experiences of losing significant others from heart disease ; receiving negative information related heart disease ; aging ; and financial problems . The consequences of uncertainty caused threats were changes of health behaviors : seeking for safety confirmation ; seeking sources of help

; empowering of will-power ; preventing danger ; preparing for death ; letting go of desire ; realizing fact of life ; self awareness , respectively .

The uncertainty caused hope caused by symptomless of heart disease ; receiving positive information related heart disease ; believing in empowering of will-power ; and having no financial problems . The consequences of uncertainty caused hope were increasing health risks behaviors .

The results suggest that health care professional should be aware of health care needs in Thai culture . They ought to engage in taking responsibility for decreasing patients' perceptions of uncertainty in illness by providing them the safety confirmation before enhancing effective advice of patients' health behaviors .

